

Självständigt arbete på grundnivå

Independent degree project - first cycle

Industriell organisation och ekonomi
Business Management and Organization

Ungdomars delaktighet i samhället

En studie om förutsättningar för delaktighet och hur digitala kanaler kan främja ungdomars deltagande

Christina Fundin, Louise Ekström

Mittuniversitetet

MID SWEDEN UNIVERSITY

MITTUNIVERSITETET

Informationssystem och teknologi (IST)

Examinator: Katarina Lindblad Gidlund, Katarina.L.Gidlund@miun.se

Handledare: Lisa Sällvin, lisa.sallvin@miun.se

Författare: Christina Fundin, chfu1200@student.miun.se, och Louise Ekström, loek1500@student.miun.se

Utbildningsprogram: Civilingenjör Industriell ekonomi, 300 hp

Huvudområde: Industriell organisation och ekonomi

Termin, år: 6, 2018

Sammanfattning

Ungdomar har idag svagt inflytande i samhällsfrågor trots att ett av de övergripande målen inom ungdomspolitiken är att ungdomar ska ges möjlighet till delaktighet och inflytande. Sveriges kommuner har en viktig uppgift i form av att öka ungdomars demokratiska deltagande. Om det ska lyckas behöver kommuner få bättre kunskap om hur de når ut till ungdomarna, hur ungdomarna helst vill framföra synpunkter och vilka förutsättningar som krävs för delaktighet. Syftet med studien är att undersöka hur digitaliseringen kan stärka ungdomars demokratiska deltagande. Detta genom att ta reda på vad som krävs för att ungdomar ska bli mer delaktig samt vilka digitala kanaler som kan användas för att skapa bättre förutsättningar för delaktighet. För att besvara studiens frågeställningar används triangulering mellan kvalitativa och kvantitativa ansatser och de forskningsstrategier som används är litteraturstudie, enkätundersökning och intervju. Resultatet av undersökningen visar att viktiga förutsättningar för delaktighet bland annat är att ungdomar har resurser, i form av plattformar och kunskap, för att aktivt kunna delta i samhällsfrågor. Dessutom är en förutsättning att ungdomarna upplever att deras synpunkter faktiskt kan göra skillnad. Om dessa förutsättningar uppfylls kan deltagandet bland ungdomar öka. De digitala kanaler som ungdomar helst använder för att lämna synpunkter och för att ta emot information från kommunen är hemsidor, applikationer och mejl. En annan digital kanal som kommunen kan använda för att nå ut med information är Facebook. Till sist är det viktigt att kommuner är lyhörda och håller sig uppdaterade på vad ungdomar efterfrågar då trender gällande digitala kanaler ändras kontinuerligt.

Nyckelord: delaktighet, inflytande, digitala kanaler, ungdomar

Abstract

Young people have low influence on societal issues even though one of the general objectives of politics for youth is to give young people the opportunity to participate and influence. The municipalities of Sweden have an important role to increase the democratic participation of young people. In order to succeed, the municipalities need to get better knowledge about how they reach out to young people, how young people prefer to express their opinions and the requirements for participation. The purpose of the study is to investigate how digitalization can strengthen the democratic participation of young people. To find out what is needed for young people to become more involved and which digital channels that can be used to create better conditions for participation. To answer the problem of the study, triangulation is used between qualitative and quantitative approaches, and the research strategies are literature study, questionnaire and interviews. The results of the survey show that important conditions for participation are that young people have the resources, as platforms and knowledge, to participate in societal issues in an active way. In addition, it is a prerequisite for young people to feel that their opinions can make a difference. If these conditions are fulfilled, participation among young people may be increase. The digital channels that young people prefer to use to provide feedback and to receive information from the municipality are websites, applications and emails. Another digital channel that the municipality can use to reach out to young people with information is Facebook. Finally, it is important that municipalities are responsive and keep up to date with what young people ask for, as trends on digital channels changes continuously.

Keywords: participation, influence, digital channels, young people

Förord

Vi vill börja med att rikta ett stort tack till vår handledare Lisa Sällvin på Mittuniversitetet, som givit oss värdefull hjälp och vägledning under arbetets gång. Vidare vill vi tacka samtliga respondenter som bidragit med sina åsikter, upplevelser och information, vilket har varit väldigt betydelsefullt för studiens slutgiltiga resultat.

Sundsvall, 2018

Christina Fundin & Louise Ekström

Innehållsförteckning

Sammanfattning	iii
Abstract	iv
Förord	v
1 Inledning	1
1.1 Övergripande syfte.....	1
1.2 Detaljerad problemformulering.....	1
1.3 Avgränsningar	2
1.4 Översikt.....	2
2 Teori	3
2.1 Definition av inflytande och delaktighet.....	3
2.2 Polycys och riktlinjer gällande ungdomars delaktighet.....	3
2.3 Fördelar med delaktighet ur ett samhällsperspektiv.....	4
3 Metod	5
3.1 Vetenskaplig ansats och forskningsstrategi.....	5
3.2 Datainsamling.....	6
3.2.1 Genomförande och urval.....	7
3.3 Analys av data.....	9
3.4 Metoddiskussion.....	9
3.4.1 Validitet.....	9
3.4.2 Reliabilitet.....	10
3.5 Etiska aspekter.....	10
4 Resultat	11
4.1 Litteraturstudie.....	11
4.1.1 Förutsättningar för delaktighet.....	11
4.1.2 Delaktighet utifrån ungdomars perspektiv	12
4.1.3 Hur delaktighet skapas.....	13
4.1.4 Ungdomars användning av internet och digitala kanaler.....	14
4.2 Enkätundersökning.....	15
4.2.1 Ungdomars upplevelser och åsikter kring samhällsengagemang.....	15
4.2.2 Digitala kanaler som föredras vid framförande av synpunkter.....	19
4.2.3 Digitala kanaler där kommuner enklast når ut med information.....	21
4.3 Intervju	24
4.3.1 Kommunens användning av digitala kanaler i delaktighetsarbetet.....	24

5	Analys	26
5.1	<i>Vad krävs för att ungdomar ska bli mer delaktiga i samhällsfrågor?</i>	26
5.2	<i>Genom vilka digitala kanaler föredrar ungdomar att framföra sina synpunkter gällande samhällsfrågor?</i>	27
5.3	<i>Genom vilka digitala kanaler når kommuner enklast ut till ungdomar?</i>	28
5.4	<i>Metodreflektion</i>	29
6	Slutsatser	31
6.1	<i>Förslag på framtida forskning</i>	32
7	Källförteckning	33
	Bilaga A: Enkäten till ungdomarna	36
	Bilaga B: Intervjufrågor	39

1 Inledning

Ungdomar är en av de grupper i samhället som har svagt inflytande gällande lokala beslut och den lokala samhällsutvecklingen. Detta trots att ett av de övergripande målen inom ungdomspolitiken är att ungdomar ska ges möjlighet till delaktighet och ha inflytande i samhällsfrågor i lika stor utsträckning som övriga grupper i samhället [1]. Eftersom Sverige är en demokrati är det viktigt att alla medborgargrupper ges möjlighet att påverka beslut angående samhällsfrågor. Det är även viktigt att ta till vara på ungdomars synpunkter och erfarenheter eftersom många av dem, till skillnad från vuxna, inte har möjlighet att göra sin röst hörd genom att exempelvis rösta i allmänna val.

Sveriges kommuner har en viktig uppgift i form av att öka det demokratiska deltagandet så att det representerar mångfalden hos befolkningen. Om det ska lyckas behöver kommuner bland annat få bättre kunskap om hur de når ut till ungdomarna och hur ungdomarna helst vill framföra sina synpunkter. Dessutom behöver viktiga förutsättningar för delaktighet identifieras. På så sätt kan kommunerna välja en dialogmetod som är anpassad efter ungdomars behov. [1]

I och med digitaliseringen, har nya dörrar och möjligheter öppnats gällande hur vi kommunicerar med varandra men också hur en medborgardialog kan se ut. Idag använder majoriteten av alla ungdomar digitala kanaler dagligen [2] och MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, uppger att digitala kanaler sänker trösklarna för ungdomars demokratiska deltagande [3]. Av denna anledning är det intressant att undersöka vilka digitala kanaler ungdomar föredrar i sin kontakt med kommunen.

1.1 Övergripande syfte

Studiens övergripande syfte är att undersöka hur digitalisering kan stärka ungdomars demokratiska deltagande.

1.2 Detaljerad problemformulering

Målet med studien är att ta reda på hur ungdomar vill framföra sina synpunkter rörande samhällsfrågor och vilka förutsättningar som krävs för att ungdomar ska kunna vara mer delaktiga. Målet är även att ta reda på vilka digitala kanaler som kommuner bör fokusera på för att på bästa sätt nå ut till ungdomar. För att nå målen kommer följande frågeställningar att besvaras:

- Vad krävs för att ungdomar ska bli mer delaktiga i samhällsfrågor?
- Vilka digitala kanaler är lämpliga att använda för att främja ungdomars delaktighet i samhällsfrågor?

1.3 Avgränsningar

Studien kommer endast att undersöka hur digitala kanaler kan främja delaktighet hos ungdomar och kommer således inte att beröra andra typer av kanaler. Studien avgränsas till att enbart fokusera på ungdomar mellan 13 och 25 år eftersom det är dessa personer som omfattas av Sveriges ungdomspolitik. Studien kommer inriktas på hur ungdomars delaktighet kan ökas på en kommunal nivå och berör inte ungdomars delaktighet på riks- och länsnivå. Denna avgränsning används eftersom det är kommunen som ansvarar för samhällsfrågor som rör ens närområde och det är i många fall dessa frågor som direkt berör ungdomarna. För att genomföra studien inom given tidsram kommer endast en kommun att delta i undersökningen. Kommunen som deltar är en medelstor kommun i Sverige.

1.4 Översikt

Kapitel 2 i rapporten presenterar teorin för studien, vilket bland annat beskriver vad som menas med delaktighet och vilka riktlinjer som finns för ungdomars delaktighet i samhället. I kapitel 3 redogörs metoden följt av resultatet från litteraturstudien, enkätundersökningen och intervjun i kapitel 4. I kapitel 5 presenteras analysen och därefter slutsatserna för rapporten i kapitel 6. Hela rapporten avslutas med en källförteckning och bilagor.

2 Teori

Kapitel 2.1 förklarar definitionen av inflytande och delaktighet. I kapitel 2.2 presenteras olika policys och riktlinjer som är kopplade till ungdomars delaktighet och i kapitel 2.3 beskrivs fördelar med att ungdomar är delaktiga.

2.1 Definition av inflytande och delaktighet

Två begrepp som ofta förekommer inom ungdomspolitikerna är *inflytande* och *delaktighet*. I en rapport från MUCF, tidigare ungdomsstyrelsen, beskrivs *inflytande* som att enskilda personer påverkar olika aktörer i sin omgivning och *delaktighet* som att unga får vara med att bestämma på liknande villkor som de övriga deltagarna [4]. Nationalencyklopedin beskriver de två begreppen på ett liknande sätt, *inflytande* är “möjlighet att påverka” [5] och *delaktighet* är “aktiv medverkan” [6]. Delaktighet kan innebära inflytande men behöver inte göra det.

2.2 Policys och riktlinjer gällande ungdomars delaktighet

Det finns ett flertal olika policys att förhålla sig till när det gäller ungdomars delaktighet och inflytande. Ungdomspolitikerna regleras av både internationella och nationella riktlinjer, lagar och konventioner gällande ungas inflytande [1]. I *Förenta Nationernas barnkonvention* framgår det tydligt att barn (upp till 18 år) fritt ska kunna uttrycka sina åsikter och i frågor som rör dem ska deras åsikter tas i beaktning i förhållande till deras ålder och mognad [7].

EU (Europeiska unionen) har ett mål som innebär att göra det möjligt för barn och ungdomar att från tidig ålder lära sig hur de aktivt kan delta. För att öka ungdomars delaktighet och inflytande förespråkar EU-kommissionen att en dialog förs mellan ungdomar och beslutsfattare. Genom detta kan det aktiva medborgarskapet ökas, den sociala integrationen uppmuntras och inkludering av ungdomar i kommissionens policyutveckling kan försäkras. EU:s ungdomsstrategi för 2010–2018 har som mål att stödja ungdomar i deras delaktighet i demokratiska processer och i det civila samhället [8]. EU har som uppgift att göra det lättare för ungdomar att delta i utvecklandet av nationella policys genom att utveckla rutiner för hur en ungdomsdialog skapas. Dessutom har EU i uppgift att ge stöd till ungdomsorganisationer samt nationella och lokala ungdomsråd. [9]

På nationell nivå omfattar ungdomspolitikerna ungdomar mellan 13 till 25 år och det övergripande målet är att ”Alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen” [10]. Det vill säga att ungdomar har rätt till delaktighet och inflytande i frågor som påverkar deras eget liv och samhället. Det finns också 11 nationella folkhälsomål i Sverige där bland annat delaktighet och inflytande är ett av dem. I detta framförs bland annat vikten av att ungdomar känner delaktighet och inflytande samt att även de

har rätt till detta liksom andra grupper i samhället [11]. Samtliga policys och riktlinjer, internationella och nationella, ligger till grund för arbetet med ungdomars delaktighet och inflytande och fungerar som stöd både i praktiken och i teorin.

2.3 Fördelar med delaktighet ur ett samhällsperspektiv

Det finns flera fördelar med delaktighet sett ur ett samhällsperspektiv. Dels har studier visat att delaktighet i samhället kan påverka hälsan på olika sätt. Människor som upplever att de inte kan forma sina egna liv känner oftare att de inte kan ta kontroll över sin egen hälsa. Som en följd av detta känner dessa personer, i större utsträckning, att det inte är värt att engagera sig i aktiviteter som främjar hälsan [12]. Om människor inte har inflytande eller möjlighet att påverka sin livssituation kan det resultera i att de känner sig maktlösa och att de inte är delaktiga i samhället. Detta kan i sin tur kan leda till att personerna får ett försämrat hälsotillstånd [11]. Om medborgarna får vara delaktiga i kommunens samhällsfrågor kan det leda till en hälsosammare kommun.

Delaktighet är viktigt för ungdomar framförallt eftersom det ger dem möjlighet att utöva sin rätt som medborgare [13]. En annan fördel är att de beslut som tas anses bättre av ungdomarna då de får vara med och påverka dessa. Om kommunen ser ungdomarna som en resurs i beslutsprocessen gör det att förtroendevalda får tillgång till flera olika perspektiv i de aktuella frågorna och det kan leda till att besluten i större utsträckning uppfyller ungdomarnas behov. Om ungdomarna är mer delaktiga i samhällsfrågor kan det leda till att de får större acceptans och förståelse för de beslut som tas i hemkommunen. [14]

Hur demokratiskt ett samhälle är kan delvis mätas genom hur delaktiga medborgarna är i samhällsfrågor. Om delaktigheten och inflytandet ökar stärker det därför demokratin och det demokratiska samhällets legitimitet. Ungdomars delaktighet i samhället kan därmed utveckla demokratin och hålla den levande. [14]

3 Metod

I kapitel 3.1 beskrivs och motiveras vald vetenskaplig ansats och forskningsstrategi för studien. Kapitel 3.2 och 3.3 redogör för studiens datainsamling samt analys av data. Avslutningsvis presenteras en metoddiskussion i kapitel 3.4 och etiska aspekter i kapitel 3.5.

3.1 Vetenskaplig ansats och forskningsstrategi

Det finns två olika perspektiv för varje forskningsbart problem, ett kvalitativt och ett kvantitativt. Valet av vilken metod som ska användas beror på vilket syfte studien har och vad forskaren vill ta reda på. Kvalitativa studier karakteriseras genom bland annat flexibilitet, fokus på specifika kontexter där resultatet går in på djupet, samt att resultatet baseras på ett få antal individer men på ett stort antal variabler. Forskaren är dessutom subjektiv och har ofta kontakt med respondenter under en längre tid. Kvantitativa studier däremot innebär att forskaren är objektiv och har liten eller ingen kontakt alls med respondenter. Dessutom kännetecknas kvantitativa studier genom vara strukturerade med entydiga frågeställningar som har formulerats i förväg samt att resultatet grundar sig på ett begränsat antal variabler men på ett stort antal individer. [15, s.18]

Inom forskning är det vanligt att använda sig av någon form av triangulering för att undersöka ett forskningsproblem utifrån flera perspektiv. Flera forskare, bland annat Jo Morgan-Ellis, menar att det finns flera fördelar med att kombinera olika perspektiv och att det kan belysa olika dimensioner av ett fenomen samt ge en mer komplett förståelse för ett problem [16]. Triangulering kan göras på flera olika sätt och två av de vanligaste är metod- och datatriangulering. Metodtriangulering är den vanligaste typen av triangulering och där används flera olika metoder för att undersöka ett problem. För att ta del av olika synvinklar på problemet används med fördel metoder som är väldigt olika varandra. Inom datatriangulering används data från olika datakällor. Det kan exempelvis vara data från olika informanter, tidpunkter eller platser som jämförts. [17, s. 221–223]

I denna studie användes metod- och datatriangulering mellan både kvalitativa och kvantitativa ansatser. Detta gjordes för att på ett så effektivt sätt som möjligt besvara frågeställningarna samt uppnå syftet med arbetet. Detta bidrog till att arbetets tillförlitlighet höjdes samt att flera olika perspektiv på problemet samlades in. De metoder som användes för metodtrianguleringen var litteraturstudie, enkätundersökning och intervju. För datatrianguleringen har datat hämtats från olika informanter i form av ungdomar, en kommun och litteratur.

De forskningsstrategier som användes var litteraturstudie, enkätundersökning och intervju. En litteraturstudie utfördes för att samla in information och tidigare forskning kring bland annat ungdomar och digitalisering samt kring ungdomars delaktighet i samhället. Syftet med litteraturstudien var att besvara den första frågeställningen i rapporten. Eftersom studien avsåg att undersöka åsikter hos en stor målgrupp tycktes det lämpligt att utföra en enkätundersökning då det ger en bredare överblick och skildrar åsikter från fler ungdomar än vad som hade varit möjligt vid enbart intervjuer. Enkätundersökningen avsåg att besvara studiens andra frågeställning och ta reda på ungdomarnas egna åsikter kring samhällsengagemang. Valet av att använda intervju som en kompletterande forskningsstrategi gjordes på grund av att ta reda vilka möjligheter ungdomar i en medelstor kommun i Sverige har idag för att lämna synpunkter och få information från kommunen samt om det stämmer överens med ungdomarnas egna önskemål.

3.2 Datainsamling

Datainsamling kan ske på flera olika sätt och det finns olika insamlingsmetoder beroende på om det är en kvalitativ eller kvantitativ studie som genomförs. Exempel på kvalitativa insamlingsmetoder är bland annat intervju, fallstudie, fokusgrupp och observation. Kvalitativa insamlingsmetoder är ofta mer tidskrävande och oavsett om det insamlade informationsmaterialet består av tal eller skrift så är det viktigt att materialet transkriberas. Detta innebär att texten ordagrant skrivs ned. Därefter görs en selektion och bearbetning av informationsmaterialet som tillslut leder till en meningskoncentrering. Meningskoncentrering är när långa meningar kortas ner och den huvudsakliga innebörden sammanfattas till några få ord. På så sätt kan långa intervjutexter reduceras till mer koncentrerade texter. [15, s.131–132]

En intervju kan utföras på tre olika sätt, genom att vara strukturerad, semi-strukturerad eller ostrukturerad. I en strukturerad intervju har intervjuaren en uppsättning frågor som är bestämda i förväg, ibland kan frågorna även ha förutbestämda svarsalternativ. Frågorna ställs i en bestämd ordning och det finns inget utrymme för följdfrågor till den svarande. Resultatet från en strukturerad intervju är enkla att hantera och tiden det tar att genomföra den är relativt kort. I en ostrukturerad intervju finns det inga förutbestämda frågor. Intervjun börjar oftast med en öppen fråga där de kommande frågorna bestäms utifrån vilka svar som erhålls. Denna typ av intervju kan ta lång tid och vara mer komplicerad att delta i, både för intervjuaren och respondenten. Den sista varianten av intervju är semi-strukturerad intervju, vilket är en blandning mellan en strukturerad och en ostrukturerad intervju. Det finns ett antal frågor som är bestämda i förväg men intervjuaren kan lägga till frågor eller ställa följdfrågor om det anses lämpligt. [18]

En kvantitativ insamlingsmetod kännetecknas av bland annat standardisering, uppgifter om kvantitet samt generalisering. Ett vanligt exempel på en sådan insamlingsmetod är enkätundersökning. Denna kan genomföras på flera olika sätt, bland annat genom enkäter som skickas i pappersform och webbaserade enkäter [15, s.148]. En enkätundersökning är en effektiv datainsamlingsmetod då man vill nå ut till en stor mängd deltagare på kort tid. En annan fördel med en enkät är att respondenterna själva kan välja när de ska svara och deras svar blir inte påverkade av forskaren då denne inte är närvarande. Det blir enklare att analysera resultat från en enkätundersökning då alla respondenter svarar på samma frågor och i samma ordning. Det finns dock också ett antal nackdelar med enkätundersökningar. Bland annat att frågorna kan misstolkas om de inte är formulerade på ett tydligt sätt så att de svarande förstår frågorna. En annan nackdel är att i en webbaserad enkätundersökning kan inte forskaren hjälpa de svarande när det uppkommer funderingar eller när de inte förstår frågan. På grund av att forskaren inte är närvarande går det inte att ställa fler frågor än de som finns i enkäten och därför är det viktigt att rätt frågor ställs. Det är även viktigt att det inte blir för många frågor då deltagarna inte vill spendera för lång tid på enkätundersökningen. En annan negativ aspekt med enkätundersökningar är att de oftast är anonyma och det gör att det är omöjligt att avgöra om det är rätt person som deltar i undersökningen. [19]

I en litteraturstudie samlas både information och tidigare forskning in som rör det område som ska undersökas. Litteraturstudien kan omfattas av skrivet material som exempelvis rapporter, vetenskapliga artiklar eller böcker. Det data som erhålls kallas för sekundärdata då de uppgifter som finns i litteraturen oftast är framtagna för ett annat syfte än det som är i den aktuella litteraturstudien, därför är det viktigt att ifrågasätta informationen som inhämtas. Fördelarna med att genomföra en litteraturstudie är att kunskapen om området breddas och att den forskning som redan utförts blir kartlagd så att inte samma sak behöver göras ännu en gång. En litteraturstudie kan göra att trovärdigheten på arbetet som utförs stärks. [20]

3.2.1 Genomförande och urval

För att samla in data till studien har en litteraturstudie, en webbaserad enkätundersökning och en intervju genomförts, där litteraturstudien och enkätundersökningen var de primära källorna. Dessa insamlingsmetoder valdes för att de på ett enkelt sätt skulle besvara frågeställningarna och för att det var lättare att bilda en helhetsuppfattning av problemet när flera olika metoder användes.

En litteraturstudie gjordes för att öka kunskapen inom studiens område samt att kartlägga vilken forskning som har utförts tidigare inom området. Fokuset var att samla in information om ungdomar och digitaliseringen samt om ungdomars

delaktighet i samhället för att kunna besvara frågeställningarna. De källor som har använts har främst varit böcker, vetenskapliga artiklar och rapporter.

En enkätundersökning gjordes för att få ett så stort deltagande som möjligt och för att hela målgruppen skulle bli representerad. Denna metod valdes också på grund av att det inte skulle krävas lika mycket arbetstid som det hade tagit att genomföra flertalet intervjuer med ungdomarna. Under skapandet av enkäten lades en hel del tid ner på att utforma frågor som både var relevanta för arbetets syfte och mål, men även tydliga så att respondenterna skulle förstå dem. Frågorna baserades bland annat på den litteratur som samlades in i litteraturstudien. Alla frågor som ansågs relevanta skrevs ned och analyserades, därefter plockades de viktigaste frågorna ut och placerades i en lämplig ordning. Detta gjordes för att enkäten inte skulle innehålla allt för många frågor och på så sätt minimera risken att respondenterna inte skulle orka genomföra den. När enkäten var klar skapades den i Google Formulär och därefter fick ett antal utomstående testpersoner gå igenom frågorna för att säkerställa att frågorna var tydliga och enkla att förstå. Utifrån testpersonernas återkoppling ändrades formuleringen på de frågor som ansågs otydliga.

Enkäten skickades ut elektroniskt genom en länk som delades på Facebook och genom mejl till 15 olika program på Mittuniversitetet. Enkäten kan ses i bilaga A. Anledningen till att detta tillvägagångssätt valdes var på grund av att enkäten på ett så effektivt sätt som möjligt skulle nå ut till en stor målgrupp. Urvalet skedde slumpmässigt då vem som helst inom åldersspannet 13 till 25 år kunde välja att delta i undersökningen. Genom att urvalet skedde slumpmässigt gav det större chans till variation bland dem tillfrågade gällande bakgrund samt social och ekonomisk status, vilket i sin tur kan ge en mer realistisk representation av målgruppen. Enkätundersökningens resultat baseras på svar från 270 ungdomar.

Intervjun utfördes genom mejl med en person som är demokratisamordnare på en kommun i Sverige. Urvalet baserades på att respondenten har kompetens inom det aktuella området och var villig att ställa upp på en intervju. Intervjun var semi-strukturerad där ett antal förutbestämda frågor först ställdes till respondenten och där det sedan ställdes ytterligare följdfrågor. Samtliga frågor kan ses i bilaga B. Framställningen av dessa frågor skedde på ett liknande sätt som för frågorna till enkätundersökningen. Frågorna skrevs ner och därefter valdes de viktigaste frågorna ut som en testperson fick gå igenom. Detta för att säkerställa att frågorna var tydliga och formulerade på ett bra sätt. Frågorna för intervjun baserades också på litteraturstudien men även på vilka frågor som ställdes i enkätundersökningen.

3.3 **Analys av data**

Analysen av tidigare forskning och övrig litteratur gjordes genom att materialet noggrant granskades samt att de delar som ansågs relevanta för studien plockades ut. Materialet sammanställdes och presenterades i studiens teori- och resultatavsnitt.

Datat från enkätundersökningen analyserades med hjälp av Excel. Alla svar exporterades till en Excel-fil där en kolumn avsåg en fråga från enkäten och en rad representerade ett svar från en respondent. Datat sammanställdes i diagram där det visades hur stor del av respondenterna som svarat på ett visst sätt samt om åldern hade någon betydelse för hur de svarade. Resultatet från enkätundersökningen jämfördes med resultat från tidigare studier för att se om ungdomarnas åsikter har ändrats över tid.

Svaren från intervjun transkriberades och sammanställdes i studiens resultatavsnitt. Därefter jämfördes de med svaren från enkäten för att se om kommunen idag behöver ändra sitt tillvägagångssätt eller inte gällande hur de kan nå ungdomar samt främja delaktigheten hos dem. Svaren från intervjun analyserades också utifrån det som framkom i litteraturstudien. Utifrån analysen av litteraturstudien, enkätundersökningen och intervjun besvarades frågeställningarna i slutsatsen.

3.4 **Metoddiskussion**

I ett vetenskapligt arbete finns det två kriterier som forskaren bör ta hänsyn till, nämligen validitet och reliabilitet. Forskare bör eftersträva en så hög validitet och reliabilitet som möjligt för att säkerställa trovärdigheten på arbetet. Validitet handlar om huruvida det som undersöks verkligen är det som studien avser att undersöka. Reliabiliteten anger i vilken grad metoden som valts är tillförlitlig, det vill säga om studien leder till samma resultat och slutsatser om undersökningen upprepas. [21]

3.4.1 **Validitet**

Validiteten för studien har stärkts genom att frågorna i enkätundersökningen och den semi-strukturerade intervjun utformats med studiens syfte och frågeställningar i åtanke. Denna process gick till genom att frågan “Är denna fråga relevant för studiens syfte och frågeställningar?” ställdes. Var svaret nej togs frågan bort och var svaret ja så fick den vara kvar. Eftersom frågorna analyserades och endast de frågor som ansågs relevanta för studiens syfte och frågeställningar inkluderades i enkätundersökningen, så säkerställer det att resultatet som erhålls från studien, beskriver det som studien avser att undersöka. För att stärka validiteten ytterligare har datatriangulering använts. Studiens resultat grundas därför på data från flera olika källor vilket gör den mer trovärdig.

3.4.2 Reliabilitet

Eftersom både enkätundersökningen och den semi-strukturerade intervjun har förutbestämda frågor så stärker det reliabiliteten i den bemärkelsen att frågorna inte kan ställas på ett annorlunda sätt om undersökningen skulle upprepas. Detta minimerar risken för att frågorna tolkas annorlunda för varje gång de ställs. Det bör dock tas hänsyn till att vissa frågor kan tolkas olika beroende på respondenternas egna åsikter och uppfattningar. Ett exempel är frågan “Anser du dig själv vara engagerad i samhällsfrågor?”. Här kan uppfattningen om när man anses vara engagerad skilja sig beroende på vem man frågar. Det är också viktigt att ha i åtanke att digitaliseringens framfart gör att trender gällande digitala kanaler snabbt kan skifta, vilket kan leda till att resultatet blir annorlunda om samma undersökning genomförs om några år. För att, i den mån det går, undvika detta har både äldre mer beprövade samt nya digitala kanaler inkluderas i undersökningen. Den höga svarsfrekvensen på enkätundersökningen gör att resultatet med större sannolikhet stämmer överens med verkligheten än om en mindre undersökning på ett få utvalda ungdomar hade genomförts. Reliabiliteten skulle kunna ökas ytterligare genom att enkätundersökningen utförs på ett ännu större antal respondenter. För att förbättra reliabiliteten för studien ytterligare har metodtriangulering använts.

3.5 Etiska aspekter

Datainsamlingen genom enkätundersökning och intervju har följt de fyra huvudprinciper som finns inom forskningsetiken. Respondenterna informerades innan de deltog vad syftet med undersökningen var samt vad svaren skulle användas till. Respondenterna fick även ta del av att enkätundersökningen och intervjun var frivillig, att svaren behandlas anonymt samt att de när som helst kunde avbryta sitt deltagande. Genom att svaren behandlas anonymt är det större sannolikhet att de blir mer sanningsenliga. Detta eftersom en enskild person inte kan kopplas ihop med ett svar och på så vis bli granskad. Detta gjordes även för att respondenterna inte skulle få negativa konsekvenser av att delta i undersökningen. Av samma anledning har det inte blivit angivet vilken kommun som den intervjuade personen arbetar på.

4 Resultat

I kapitel 4.1 presenteras resultatet från litteraturstudien. Vidare i kapitel 4.2 redovisas resultatet från enkätundersökningen. I kapitel 4.3 presenteras resultatet från intervjun om hur kommunen arbetar för att öka ungdomars delaktighet.

4.1 Litteraturstudie

Litteraturstudien har sammanställts utifrån ett flertal olika texter från hemsidor, böcker, vetenskapliga artiklar och rapporter. Det som presenteras här i resultatavsnittet är det som anses mest relevant för frågeställningarna. I kapitel 4.1.1 beskrivs vilka förutsättningar som krävs för delaktighet. Ungdomarnas egen syn på delaktighet beskrivs i kapitel 4.1.2, följt av hur delaktighet skapas i kapitel 4.1.3. I kapitel 4.1.4 beskrivs ungdomarnas användning av internet och digitala kanaler.

4.1.1 Förutsättningar för delaktighet

Enligt Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) har landets kommuner och landsting en utmaning framför sig med att öka ungas delaktighet. Arbetet med detta går långsamt och det kan bland annat bero på att kommuner och landsting inte själva vet hur de ska gå tillväga för att öka ungdomars möjlighet att påverka. För att öka det demokratiska deltagandet krävs det att kommunerna har bättre kunskap om ungdomarna och att ungdomarna har de förutsättningar som krävs för att kunna vara delaktiga. [1]

För att skapa delaktighet krävs en rad olika förutsättningar. Det finns både faktorer som möjliggör delaktighet hos ungdomar men också sådant som utgör hinder [13]. Det finns bland annat några viktiga åldersgränser som reglerar ungdomars rättigheter när det kommer till politisk delaktighet. För att rösta i allmänna val, det vill säga kommunalval, landstingsval, riksdagsval och europaparlamentsval, så måste en person fyllt 18 år. Innan dess har inte ungdomar någon formell rätt till politiskt deltagande. Ett annat krav för att rösta i allmänna val är att en person måste uppfylla vissa kriterier enligt specifika regler som avser de olika valen. Beroende på vilket val det gäller så kan det exempelvis vara att personen måste vara svensk medborgare, medborgare i något annat EU land eller att personen är folkbokförd i Sverige [22]. Eftersom inte alla ungdomar har rätt att rösta behövs fler alternativa vägar erbjudas som ger möjlighet till delaktighet.

En faktor som är relevant när det kommer till att skapa möjlighet för delaktighet är egenmakt. Det innebär att ungdomar ska ha tillräckligt med resurser för att själv kunna ta initiativ till att framföra sina åsikter och på så sätt påverka. Dessa resurser kan avse kunskap om och färdigheter i hur man som ungdom själv kan

påverka, men också i form av tillgång till kanaler och plattformar som kan vara avgörande för om individen deltar aktivt eller inte. En medborgardialog mellan ungdomar och beslutsfattare underlättar och möjliggör ungdomars aktiva deltagande. [4]

Det är viktigt att kommunen uppsöker ungdomar och ger tydlig information så att ungdomarna kan vara delaktiga. Detta eftersom det är vanligt att ungdomar har begränsade resurser gällande ekonomi och tid, men det kan också bero på att föräldrar inte ger ungdomarna tillräckligt med frihet [1]. En annan typ av resurs som är viktig när det gäller ungdomars möjlighet till delaktighet är kollektiva resurser. Med detta avses att ungdomar, genom att ansluta sig till andra grupper och organisationer, kan öka sina möjligheter till delaktighet och inflytande och i viss mån kompensera för individuellt bristande resurser. Dessa typer av gruppbaseade resurser kan ha både materiella och psykologiska fördelar. Dels genom att erbjuda kanaler och möjligheter att delta som inte annars skulle ges. Men också genom att höja medvetenheten och mobilisera ungdomsgrupper som annars inte skulle engagera sig [4].

En annan fundamental förutsättning för delaktighet är ungdomars egen vilja att delta. Här har bland annat tidigare erfarenheter av politiskt engagemang betydelse. Om en person tidigare har lyckats framföra sin åsikt och då upplevde att hen blev lyssnad på ökar sannolikheten att denne kommer fortsätta att vara engagerad. Att ungdomar känner sig behövda och upplever att de kan tillföra något krävs för att motivera ungdomar till att aktivt delta och försöka uppnå det dem själva vill. [4]

4.1.2 Delaktighet utifrån ungdomars perspektiv

Ett flertal undersökningar har genomförts i Sverige för att öka kunskapen kring ungdomars syn på delaktighet. Sedan 1990-talet har det visats tendenser till att ungdomars politiska deltagande minskat, samtidigt som MUCF menar att ungdomars samhällsengagemang är större nu än det varit tidigare. I en studie genomförd av Wallo och Lönnroth, svarade 78 procent av de deltagande ungdomarna att de ansåg sig själva vara samhällsengagerade, 14 procent ansåg sig inte vara det och endast 6 procent visste inte vad som menades med samhällsengagemang [23].

MUCF har genomfört en enkätundersökning i hela landet som kallas NUPP, nationell uppföljning av ungdomspolitik. Dessutom har MUCF genomfört fokusgruppsintervjuer för att fördjupa kunskaperna kring ungdomars syn på delaktighet. Fokusgruppsundersökningen visade att ungdomarna tyckte det var svårt eller omöjligt att påverka beslut i kommunala frågor. Dock visade den att större delen av ungdomarna inte hade försökt påverka kommunala beslut och att dem inte visste att det var möjligt att påverka dessa. Undersökningen visade

också att ungdomarna gärna ville vara mer delaktiga och ha större inflytande i frågor som rör dem själva samt området de bor i. En av orsakerna till att ungdomarna inte var så delaktig som de skulle vilja var bland annat tidsbrist och de lyfte även fram att deras åsikter inte togs på allvar eller blev uppmärksammade av vuxna. Enligt resultatet i NUPP-enkäten ville hälften av alla ungdomar ha inflytande i frågor som rörde den egna kommunen. Mer än hälften av dessa ville även träffa beslutsfattare men bara 9 procent svarade att de kunde framföra sina åsikter till beslutsfattare. Denna andel var dock större hos de ungdomar som hade ett intresse för samhällsfrågor. [24]

MUCF, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, utformade 2001 en så kallad LUPP-undersökning, lokal uppföljning av ungdomspolitiken. Denna enkätundersökning genomfördes av 50 kommuner 2015 [25]. För alla kommuner som genomförde LUPP-undersökningen detta år var det 59 procent av ungdomarna mellan 16 och 25 år som angav att de var intresserade av olika samhällsfrågor. Denna andel har varit stabil sedan 2004 förutom vid 2009 då den sjönk ner till 50 procent. Totalt sett var det 46 procent av ungdomarna år 2015 som var intresserade av att kunna påverka samhällsfrågor som rör deras egna kommun. Denna andelen gjorde en ökning på 6 procentenheter från 2012 till 2015 men totalt sett har intresset minskat sedan 2004. I Sverige var det endast 17 procent som svarade att de upplevde att de hade möjlighet att framföra idéer till kommunens beslutsfattare. Från 2012 har denna andel i stort sett varit oförändrad men mellan 2004 och 2012 ökade den med drygt 7 procentenheter. [26]

4.1.3 Hur delaktighet skapas

Delaktighet kan skapas och motiveras på många olika sätt. Om delaktighet ska skapas krävs utbildning om delaktighet, engagerade föräldrar som underlättar för ungdomarna att vara delaktiga samt att ungdomarna har god självkänsla och klarar av att använda makten de får [27]. Det som främst påverkar ungdomars attityder och upplevelser kring sitt egna demokratiska deltagande är föräldrarnas utbildningsnivå och deras socioekonomiska status. Om föräldrarna har en hög utbildning och hög socioekonomisk status är det större chans att ungdomarna ser sig själva som delaktiga i samhället [1].

Idag har samhället en relativt negativ syn på ungdomar där de kopplas ihop med bland annat skolk och kriminalitet. Det kan leda till att ungdomarna får sämre självförtroende och att de ifrågasätter deras roll i samhället och hur viktig den är. För att motverka detta är det viktigt att se ungdomarna som en resurs, att lyssna på dem och att visa uppskattning för dem [28]. I dagens arbete med att skapa delaktighet sker detta oftast genom utbildning om demokrati och genom att ordna aktiviteter för ungdomar. Något som det däremot görs mindre av är att faktiskt lyssna på ungdomarna i frågor som rör deras liv och närområde.

Samtliga av dessa strategier behövs för att ungdomar ska bli delaktiga och för att ungdomar ska kunna påverka. För att möjliggöra delaktighet hos ungdomar krävs det att trösklarna för det sänks och tillgängligheten för delaktighet ökar. [1]

Ett annat sätt att skapa delaktighet hos ungdomar är se till att de har en stark identitet. Det finns flera studier som visar att det medborgerliga engagemanget ökar om personerna har en stark identitet. Om samhället tror på att ungdomar kan påverka och att de själva känner en plikt att ta samhällsansvar kan det leda till att ungdomarna blir mer delaktiga i samhällsfrågor. Om samhället stöttar, stärker och lyssnar på ungdomarna skapar det delaktighet hos ungdomar. [29]

4.1.4 Ungdomars användning av internet och digitala kanaler

Idag använder alla ungdomar på högstadiet och gymnasiet internet [30, s.12] och nästan alla, 94%, använder internet i mobilen dagligen [2, s.14]. Användandet av smarta telefoner och surfplattor har sedan 2011 ökat från 27 respektive 5 procent till 85 och 69 procent år 2017 [30, s.16]. De senaste åren har också fler sociala plattformar uppkommit och detsamma gäller nya sätt att kommunicera med varandra. Användandet av sociala plattformar fortsätter att öka och likaså andelen dagliga användare [30, s.41]. Bland ungdomar mellan 12 och 25 år har användandet av Facebook minskat sedan 2016 medan deras användning av både Instagram och Snapchat har ökat från samma år [30, s.43–49].

2014 genomförde Wallo och Lönnroth en studie om hur ungdomar i åldern 14 till 19 år ser på digitaliseringen. I studien framgår det att en av de aktiviteter som ungdomarna gör mest på internet är att söka information och det är även på internet de helst vill hitta informationen. De letar hellre upp information själva på internet, via sökmotorer eller hemsidor, än att ta kontakt med de personer som är ansvariga. Om ungdomarna vill ha kontakt med myndigheter, exempelvis för att få information eller söka sommarjobb, föredrar de att även det sker digitalt via myndigheternas hemsidor eller mejl men helst inte via en applikation i mobilen. 53 procent angav att de helst kommer i kontakt med myndigheter via hemsidor och 50 procent att de helst mejlar ansvarig person. Att ha kontakt via en applikation var det 53 procent av ungdomarna som helst inte ville ha. [23]

De ungdomar som ansåg sig vara samhällsengagerade i Wallo och Lönnroths studie, ville helst engagera sig via digitala kanaler genom att exempelvis gilla eller dela ett inlägg på sociala medier. De svarade även att de valde att engagera sig på det här sättet för att det var enkelt, gick snabbt och att det tydligt visar andra vad de tycker. Detta visar att digitaliseringen och internet kan göra det lättare för medborgare att vara engagerade i samhällsfrågor. Tillvägagångssätt

som ansågs mindre attraktiva var bland annat att demonstrera eller kontakta beslutsfattare via brev och telefon, endast 8 respektive 7 procent hade gjort något av dessa alternativ under det senaste året. [23]

Wallo och Lönnroth skriver att flera myndigheter väljer att starta sidor på sociala medier för att nå ut till ungdomar, men deras undersökning visar att det inte är via sociala medier som ungdomarna får information från myndigheterna. Endast 6 procent av ungdomarna anger att de får information från myndigheter via Facebook. Studien visade att de mest framgångsrika kanalerna när myndigheter ska nå ut med information till ungdomar är brev, mejl, skola eller myndighetens egna hemsida så att ungdomarna själva kan söka upp informationen. Detta visar att offentliga myndigheter inte ska fokusera på att nå ut via sociala medier utan istället via sin hemsida. Myndigheterna bör fokusera på att deras hemsida är användarvänlig, tydlig, enkel att använda samt att informationen är lättillgänglig, då det är dessa faktorer som ungdomarna anser vara de viktigaste med en hemsida för offentliga myndigheter. [23]

4.2 Enkätundersökning

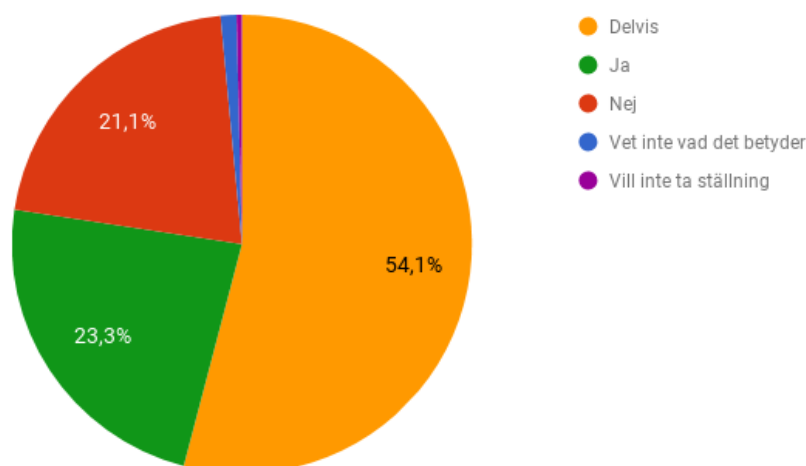
I enkätundersökningen var det 270 ungdomar mellan 13 och 25 år som deltog. Av alla ungdomar var det en tydlig majoritet tjejer, 250 stycken, som valde att delta i undersökningen medan endast 20 killar valde att delta. 57 procent av ungdomarna anger att de är mellan 20 och 25 år, 40 procent mellan 16 och 19 år och allra minst, 3 procent, mellan 13 och 15 år.

I kapitel 4.2.1 presenteras hur ungdomarna är delaktiga, följt av kapitel 4.2.2 som visar vilka digitala kanaler som ungdomar vill använda för att framföra sina synpunkter till kommunen. I kapitel 4.2.3 visas vilka digitala kanaler som kommunen enklast når ut till ungdomarna.

4.2.1 Ungdomars upplevelser och åsikter kring samhällsengagemang

På frågan om ungdomarna anser sig själva vara engagerade i samhällsfrågor svarade 77,4 procent att de anser sig eller delvis anser sig vara engagerade, medan 21,1 procent inte anser sig vara det, se figur 1. Ungdomarna hade möjlighet att välja att de inte vet vad samhällsfrågor innebär och det var endast tre stycken (1,1 procent) som angav det.

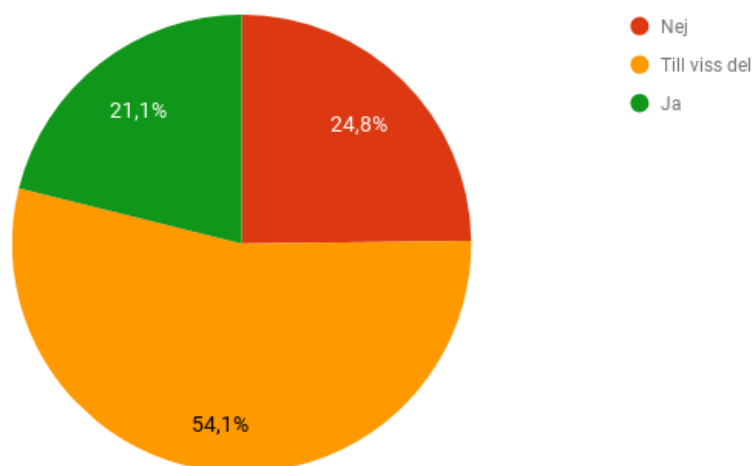
Anser du dig själv vara engagerad i samhällsfrågor?

Figur 1. Hur många av ungdomarna som anser sig vara engagerad i samhällsfrågor.

I figur 2 visas resultatet på om ungdomarna tror att kommunen efterfrågar deras synpunkter. Störst andel ungdomar, 54,1 procent, tror att kommunen till viss del vill ha synpunkter från dem medan 21,1 procent tror att alla synpunkter efterfrågas. Nästan en fjärdedel av ungdomarna, 24,8 procent, tror inte att deras synpunkter efterfrågas överhuvudtaget.

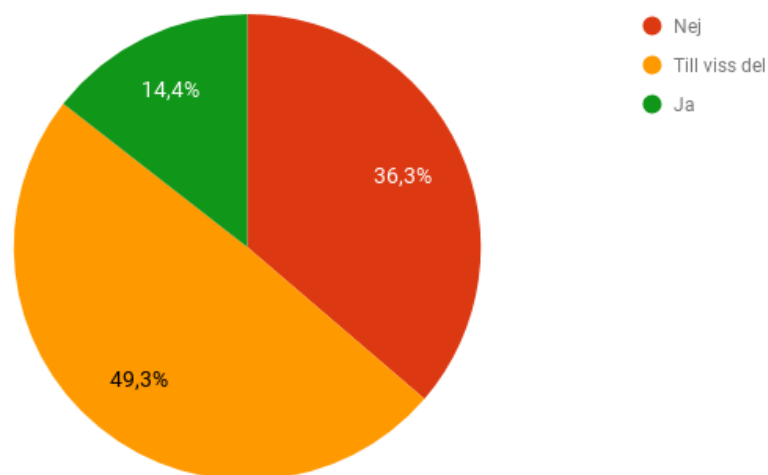
Tror du att din kommun vill ha dina synpunkter?

Figur 2. Hur många av ungdomarna som tror att deras synpunkter efterfrågas av kommunen.

På frågan om ungdomarna tror att deras synpunkter gör någon skillnad var det 36,3 procent som uppgav att dem inte tror att det gör någon skillnad. 49,3 procent tror att det gör skillnad i vissa frågor medan 14,4 procent tror att det faktiskt gör skillnad. I figur 3 illustreras detta.

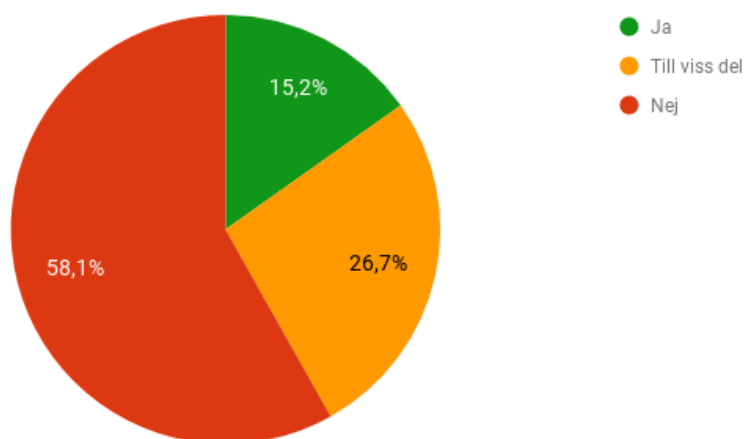
Tror du att dina synpunkter gör någon skillnad?

Figur 3. Andelen ungdomar som tror att deras synpunkter gör skillnad.

Nästa fråga i enkäten handlar om ungdomarna vet var de kan framföra sina synpunkter till kommunen. Här framgår det att 15,2 procent vet var de kan lämna sina synpunkter medan 26,7 procent vet till viss del. Allra flest, 58,1 procent av ungdomarna, vet inte var de kan framföra sina synpunkter, se figur 4 nedan.

Vet du vart du kan vända dig för att framföra en synpunkter gällande samhällsfrågor?

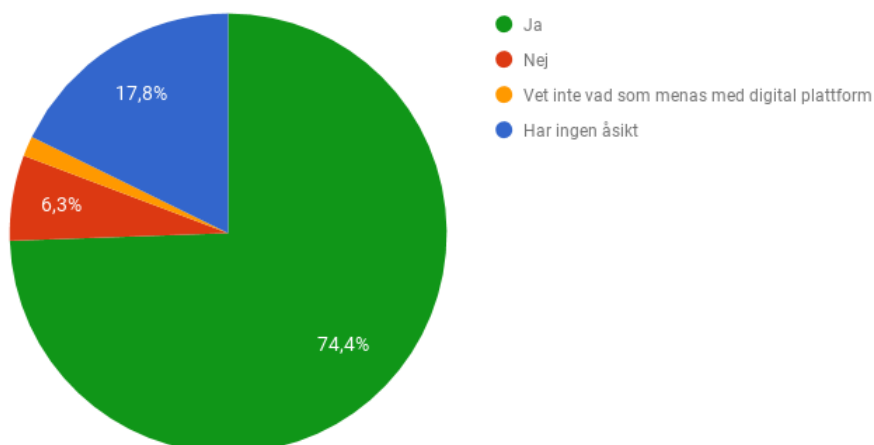

Figur 4. Hur stor andel som vet vart de kan vända sig för att lämna en synpunkt.

I enkäten ställdes frågan "Tycker du att det saknas en bra digital plattform där du kan dela med dig av dina synpunkter till kommunen?". 74,4 procent uppger att de tycker att det saknas, se figur 5, medan 6,3 procent av ungdomarna inte tycker att det saknas en bra plattform. 17,8 procent anger att de inte har någon

åsikt i frågan och endast fyra ungdomar, 1,5 procent, anger att de inte vet vad som menas med en digital plattform.

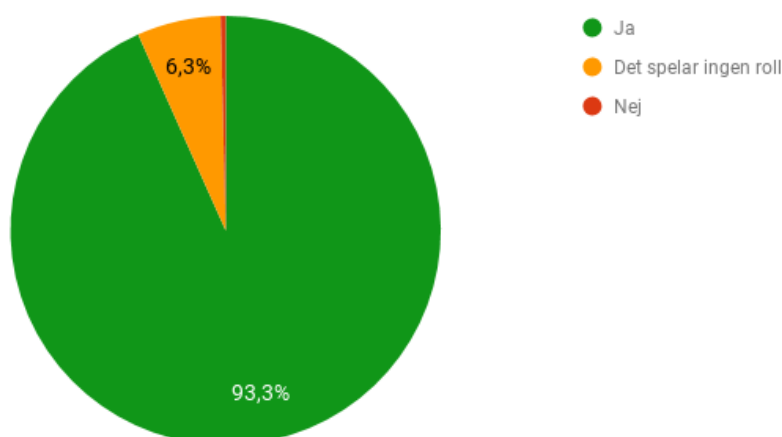
Tycker du att det saknas en bra digital plattform där du kan dela med dig av dina synpunkter till kommunen?

Figur 5. Hur många som tycker att det saknas en bra digital plattform för att framföra synpunkter till kommunen.

Figur 6 visar hur stor andel av ungdomarna som vill få återkoppling på vad som sker med deras synpunkt. 93,3 procent anger att de vill veta vad som sker med synpunkten medan 6,3 procent anger att det inte spelar någon roll. Endast en person, 0,4 procent, anger att hen inte vill få någon återkoppling.

Om du framför en synpunkt, skulle du då vilja veta hur den tas tillvara på?

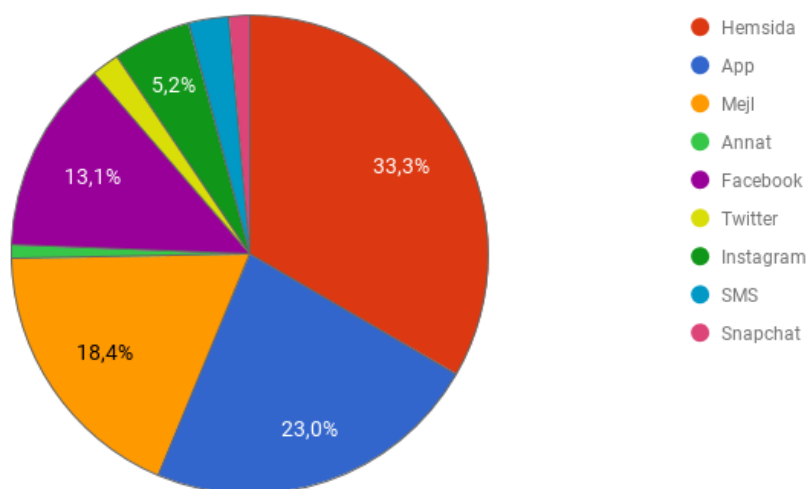

Figur 6. Hur stor andel av ungdomarna som vill få återkoppling efter att de framfört en synpunkt.

4.2.2 Digitala kanaler som föredras vid framförande av synpunkter

I enkäten ställdes frågan om vilka digitala kanaler ungdomarna helst vill använda sig av för att framföra en synpunkt och de fick som mest välja tre alternativ. De alternativ som ungdomarna kunde välja mellan var: hemsida, mejl, applikation, Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat och SMS. Ungdomarna kunde även välja alternativet annat där de själva fick fylla i hur de hade velat framföra sina synpunkter. Flest ungdomar, 33,3 procent, uppger att de helst använder en hemsida och därefter en applikation (23 procent) samt mejl (18,4 procent), se figur 7. De tre alternativ som ungdomarna föredrar minst är SMS (2,8 procent), Twitter (1,9 procent) och Snapchat (1,4 procent). Under alternativet annat uppges det att de önskar framföra sina synpunkter genom möten som anordnas av kommunen, frågeformulär eller hemsidor med ID-skydd.

Vilka digitala kanaler vill du helst använda dig av för att framföra synpunkter till kommunen?

Figur 7. Hur stor andel som vill framföra synpunkter via olika digitala kanaler.

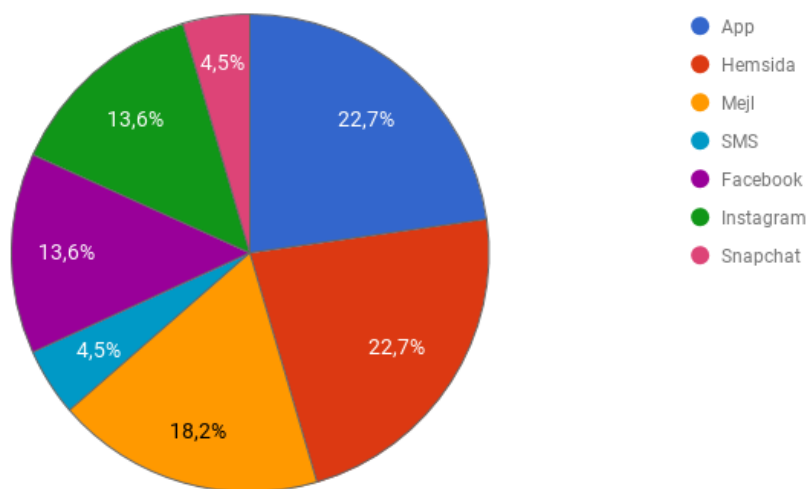
4.2.2.1 Skillnader beroende på ungdomarnas ålder

Hur ungdomar vill framföra sina synpunkter kan vara olika beroende på vilken ålder de har och därför kommer skillnader mellan åldersgrupperna att presenteras. I figur 8 visas vilka digitala kanaler som ungdomar mellan 13 och 15 år vill framföra sina synpunkter på. I figur 9 och i figur 10 visas samma fast för ungdomar mellan 16 och 19 år samt mellan 20 och 25 år.

Enkätundersökningen visar att ungdomar mellan 13 och 15 år helst vill framföra sina synpunkter genom de digitala kanalerna hemsida (22,7 procent), applikation (22,7 procent) och mejl (18,2 procent). Hos ungdomar mellan 16 och 19 år är det samma alternativ som allra flest vill använda, nämligen

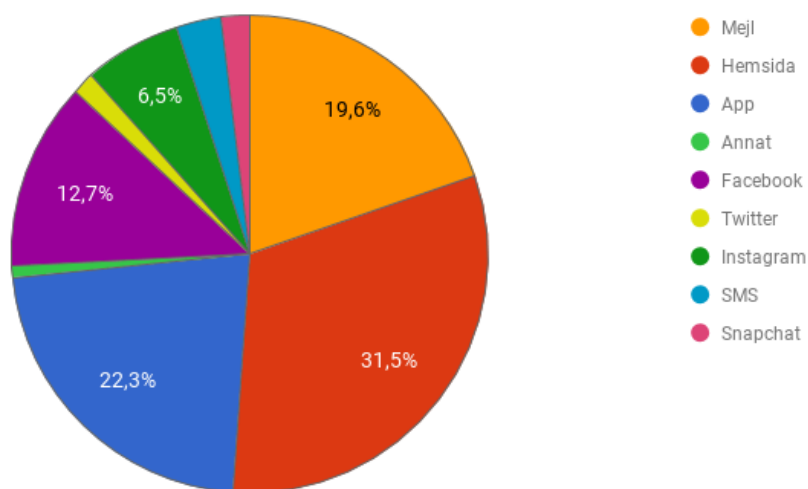
hemsida (31,5 procent), applikation (22,3 procent) och mejl (19,6 procent). I åldersgruppen 20 till 25 år är det också hemsida (35,2 procent), applikation (23,5 procent) och mejl (17,5 procent) som är de alternativ som flest ungdomar föredrar att använda sig av för att framföra sina synpunkter. Hos alla tre åldersgrupper är Twitter, Snapchat och SMS de alternativ som ungdomarna minst föredrar.

Vilka digitala kanaler vill du helst använda dig av för att framföra synpunkter till kommunen? (13- 15 år)

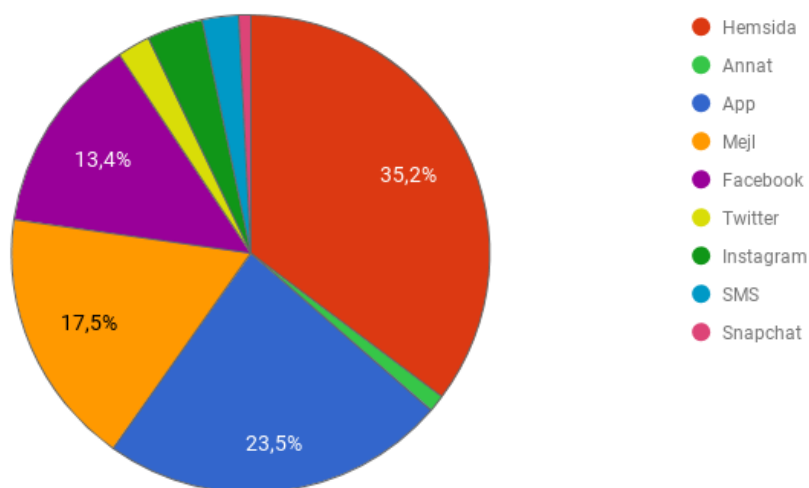
Figur 8. Hur ungdomar mellan 13 och 15 år vill framföra synpunkter via olika digitala kanaler.

Vilka digitala kanaler vill du helst använda dig av för att framföra synpunkter till kommunen? (16- 19 år)

Figur 9. Hur ungdomar mellan 16 och 19 år vill framföra synpunkter via olika digitala kanaler.

Vilka digitala kanaler vill du helst använda dig av för att framföra synpunkter till kommunen? (20- 25 år)

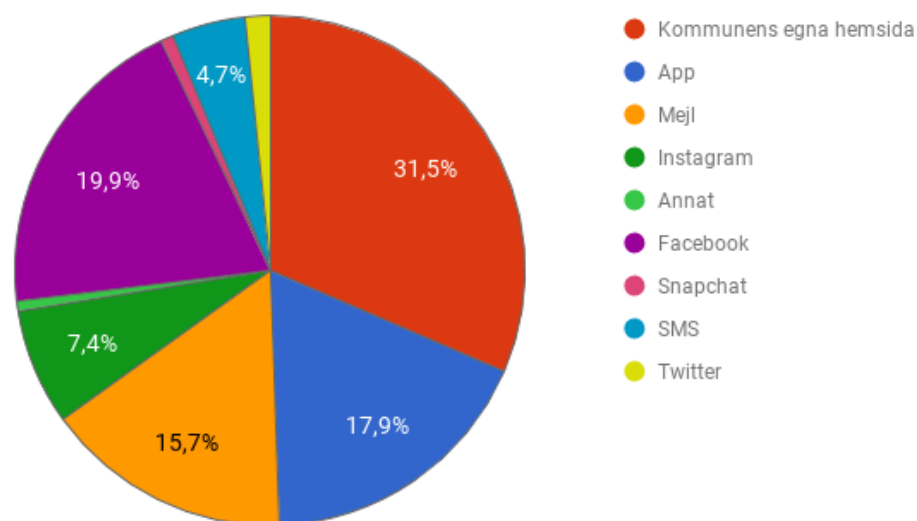

Figur 10. Hur ungdomar mellan 20 och 25 år vill framföra synpunkter och via olika digitala kanaler.

4.2.3 Digitala kanaler där kommuner enklast når ut med information

I enkäten fick ungdomarna också svara på genom vilka digitala kanaler de helst vill få information från sin kommun. På denna fråga hade de också svarsalternativ som de kunde välja mellan och dessa var: kommunens egna hemsida, mejl, applikation, Facebook, Instagram, Twitter, Snapchat, SMS och annat där de själva fick ange ett alternativ som inte fanns med. Resultatet på denna fråga kan ses i figur 11. De tre alternativ som allra flest ungdomar vill få information på är kommunens egna hemsida (31,5 procent), Facebook (19,9 procent) och genom en applikation (17,9 procent). De tre alternativen som minst andel ungdomar vill använda är SMS (4,7 procent), Twitter (1,5 procent) och Snapchat (0,8 procent). Under alternativet annat framgår det också att ett fåtal ungdomar helst tar del av information från kommunen via tidningar, brev eller en hemsida som inte är kommunens.

Vart vill du helst ta del av information från kommunen?

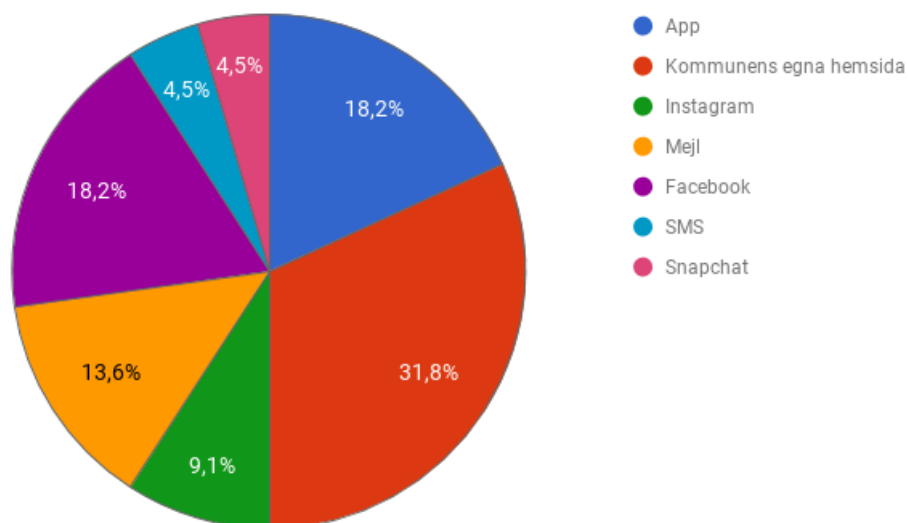
Figur 11. Hur stor andel som vill få information via olika digitala kanaler.

4.2.3.1 Skillnader beroende på ungdomarnas ålder

I samtliga åldersgrupperna är det flest ungdomar som vill få information från kommunen genom kommunens egna hemsida, applikation och Facebook där störst andel är kommunens egna hemsida. Ungdomarna som är mellan 16 och 19 år samt de mellan 20 och 25 år föredrar Facebook före en applikation medan ungdomarna mellan 13 och 15 år föredrar Facebook och en applikation lika mycket. De alternativ som har lägst andel är Twitter, Snapchat och SMS och det är också samma hos de tre åldersgrupperna.

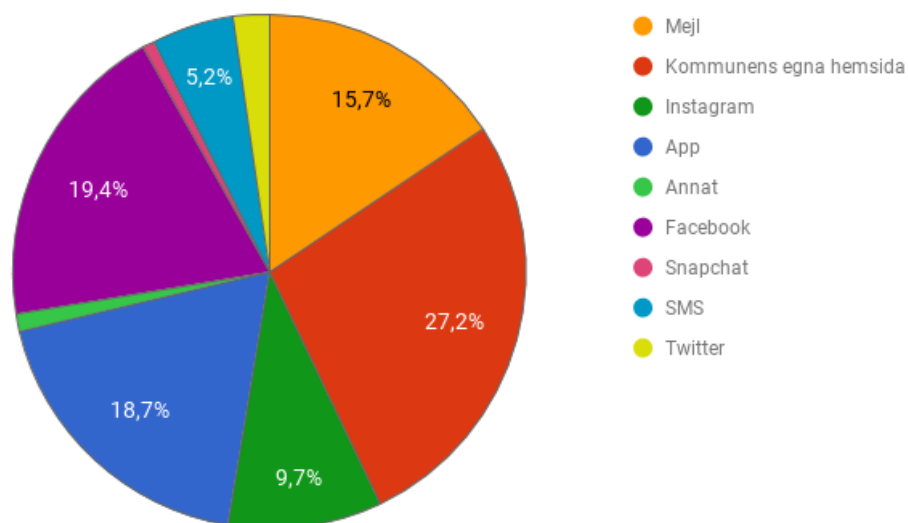
I figur 12 visas hur ungdomarna mellan 13 och 15 år svarade, följt av ungdomarna mellan 16 och 19 år i figur 13 och till sist i figur 14 hur ungdomarna mellan 20 och 25 år svarade.

Vart vill du helst ta del av information från kommunen? (13-15 år)

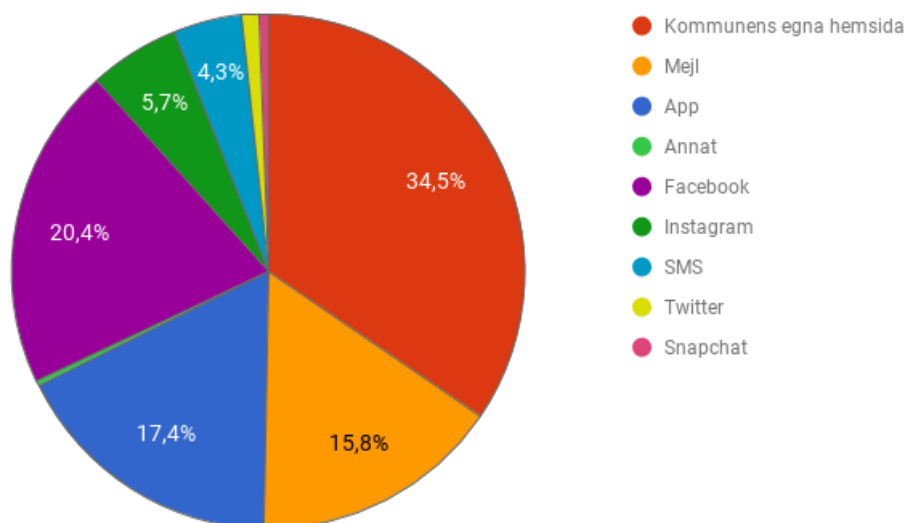
Figur 12. Hur ungdomar mellan 13 och 15 år vill få information från kommunen.

Vart vill du helst ta del av information från kommunen? (16-19 år)

Figur 13. Hur ungdomar mellan 16 och 19 år vill få information från kommunen.

Vart vill du helst ta del av information från kommunen? (20-25 år)

Figur 14. Hur ungdomar mellan 20 och 25 år vill få information från kommunen.

4.3 Intervju

I undersökningen deltog endast en kommun genom att en anställd på kommunen intervjuades. Kommunen är en medelstor kommun i Sverige och den anställda arbetar som demokratisamordnare på ungdomsavdelningen. Samtliga frågor som ställdes i intervjun kan ses i bilaga B.

4.3.1 Kommunens användning av digitala kanaler i delaktighetsarbetet

Intervjun visar att kommunen använder ett flertal olika digitala kanaler för att nå ut med information till ungdomarna. De tre främsta digitala kanalerna som används är Facebook, kommunens hemsida som är riktad till ungdomar samt Instagram. Den kanal som används mest av de tre är Facebook, följt av hemsidan för ungdomar. Utöver dessa kanaler används även SMS, Snapchat, Twitter, Youtube samt kommunens hemsida för alla medborgare.

Gällande hur ungdomarna når kommunen med sina synpunkter så har kommunen en digital brevlåda där alla medborgare, oavsett ålder, kan lämna synpunkter. På den hemsidan framgår det att dessa synpunkter skickas till en ansvarig person som arbetar inom det område som synpunkten gäller. Den ansvarige personen, som mottagit synpunkten, ska återkoppla till den som har lämnat den inom sju arbetsdagar. Eftersom kommunen har olika lagar och bestämmelser att följa samt en begränsad budget kan inte alla förslag bli verklighet. Men många av de synpunkter som lämnas in används som underlag i beslut och planering för framtiden för att de ska bli bättre.

Förutom denna digitala brevlåda har kommunen en hemsida som riktar sig specifikt till ungdomar där de kan lämna synpunkter genom mejl och kommentarer. De synpunkter som kommer in besvaras av anställda på kommunens ungdomsavdelning. En webbansvarig mottar synpunkten och skickar den vidare till en ansvarig person inom det aktuella området. Det finns inte några specifika riktlinjer för hur dessa synpunkter ska hanteras utan tjänsten fungerar som en direktkommunikation mellan ungdomar och kommunens ungdomsavdelning där den ansvariga personen sköter den fortsatta kommunikationen och eventuell återkoppling till ungdomen. Av denna anledning kan man inte med säkerhet säga att alla ungdomar får återkoppling på de synpunkter som lämnas. Dock uppges det att ungdomsavdelningen arbetat med ungas inflytande i deras processer under flera år och att man av den anledningen är ganska säker på att alla ungdomar ges återkoppling. Det finns ingen statistik över hur många synpunkter som lämnas in men det uppskattas till, i genomsnitt, fem synpunkter per månad.

5 Analys

Detta kapitel inleds, i kapitel 5.1, med en analys av vad som krävs för att ungdomar ska bli mer delaktiga. I kapitel 5.2 diskuteras vilka digitala kanaler som ungdomar vill använda för att framföra sina synpunkter. Därefter i kapitel 5.3 analyseras genom vilka digitala kanaler som kommuner enklast når ut till ungdomar. Analysen avslutas med kapitel 5.4 där en reflektion av metoden presenteras.

5.1 Vad krävs för att ungdomar ska bli mer delaktiga i samhällsfrågor?

Enkätundersökningen har visat att majoriteten av ungdomarna anser sig vara samhällsengagerad på något sätt, men att en stor del inte tror att deras synpunkter gör någon skillnad. Undersökningen visade också att många ungdomar inte vet att kommunen efterfrågar deras synpunkter eller vart de kan vända sig för att framföra en synpunkt. I tidigare studier kan man se att en återkommande anledning till varför ungdomar inte är mer delaktiga i samhällsfrågor är just att de inte känner att de har tillräckligt med makt till att påverka beslut. MUCF:s tidigare studie visar att om ungdomarna inte upplever att de har möjlighet att påverka beslut så är det också mindre chans att de försöker påverka. Litteraturstudien visade att en förutsättning för delaktighet är att kommunen ger tydlig information till ungdomarna samt att ungdomar har kunskap om hur de själva kan påverka. Av den anledningen är det problematiskt att en sådan stor del ungdomarna inte tror att de kan eller vet hur de ska påverka beslut och på så sätt vara mer delaktiga.

En annan förutsättning för att ungdomar ska kunna vara delaktiga är enligt MUCF att de har tillgång till kanaler och plattformar som möjliggör detta. Det kan vara både fysiska mötesplatser men även digitala kanaler. Wallo och Lönnroths studie visar dock att ungdomar mer och mer väljer att förflytta sitt engagemang till digitala kanaler istället för de mer traditionella tillvägagångssätten som exempelvis demonstrationer. Anledningen till detta uppgavs vara bland annat att ungdomarna tyckte det var snabbt och enkelt. I den här studies undersökning framgick det att en stor del av ungdomarna ansåg att det inte finns någon bra digital plattform för att lämna sina synpunkter till kommunen. Det går inte att avgöra om dessa ungdomar har försökt att framföra en synpunkt och då insett att det inte finns en bra plattform för det, eller om de faktiskt aldrig har försökt och därför inte vet om det saknas en plattform. Oavsett vilket så visar det att det finns en del att arbeta med gällande ungdomars delaktighet i samhället. Har ungdomarna inte försökt att framföra en synpunkt kan det bero på att engagemanget är lågt, att ungdomarna inte vet att de har denna möjlighet eller att ungdomarna upplever att det inte har någon betydelse. Samtliga orsaker betyder att förutsättningarna för delaktighet inte

uppfylls. Har ungdomarna försökt framföra en synpunkt men då upplevt att det saknas en bra digital plattform visar det att samhället inte möjliggör delaktighet för ungdomarna i den utsträckning som efterfrågas.

Litteraturstudien visade också att kollektiva resurser är viktigt för att ungdomar ska kunna vara delaktiga. Det innebär att ungdomar kan ansluta sig till andra grupper och organisationer vilket kan ha både materiella och psykologiska fördelar. Bland annat att genom att höja medvetenheten och mobilisera ungdomsgrupper som annars inte skulle engagera sig. Här finns stor potential med digitala kanaler eftersom det gör det enklare och mer lättillgängligt för ungdomar att nätverka. Facebook är ett bra exempel där ungdomar bland annat kan gå med i grupper och delta i diskussioner men också starta evenemang för att uppmärksamma vissa samhällsfrågor. Dessutom är digitala kanaler en plats där ungdomar kan utbyta erfarenheter och åsikter med varandra, vilket i sin tur kan leda till att fler ungdomar intresserar sig för samhällsfrågor.

Hur ska då Sveriges kommuner arbeta för att uppmåna ungdomar till att vara mer delaktig? Studiens resultat tyder på att det dels är att göra det enkelt och lättillgängligt för ungdomar att lämna synpunkter men också att visa dem att både deras synpunkter efterfrågas och att de faktiskt gör skillnad. Enkätundersökningen visade att 93,3 procent av ungdomarna ville få återkoppling på vad som sker med deras synpunkt vilket också visar hur viktig denna aspekt är. Kanske vore ett alternativ att kommunen kontinuerligt lyfter fram beslut som tagits eller förändringar som skett där ungdomars synpunkter varit en bidragande faktor. Detta skulle visa ungdomarna att deras synpunkter gör skillnad och på så sätt uppmåna fler ungdomar till att delta.

5.2 Genom vilka digitala kanaler föredrar ungdomar att framföra sina synpunkter gällande samhällsfrågor?

Enkätundersökningen i studien visade att de digitala kanaler som ungdomarna föredrar när de vill framföra synpunkter till kommunen är en hemsida, en applikation eller mejl. Detta oberoende av ungdomarnas ålder, trots att andelarna skiljer sig något åt beroende på hur gammal den svarande är. I Wallo och Lönnroths studie undersöktes vilka de främsta tillvägagångssätten, för att ta kontakt med myndigheter överlag var. Exempelvis för att ta reda på information eller för att söka sommarjobb. Här kan man se en skillnad i hur ungdomarna helst går tillväga. Wallo och Lönnroths studie visade att ett av de tillvägagångssätt som ungdomar upplevde som sämst var att ta kontakt genom en applikation i telefonen medan det ansågs som ett av de bästa alternativen i denna studie. Om detta beror på ungdomar ändrat sin åsikt gällande vilka digitala kanaler det föredras överlag, eller om det beror på att tillvägagångssätten som föredras skiljer sig beroende på vad ungdomarna vill göra, är svårt att svara på. Wallo och Lönnroths studie genomfördes för fyra år

sedan vilket kan ha betydelse eftersom användandet av smarta telefoner och applikationer ökat sedan dess. Det skulle därför kunna vara anledningen till att en applikation föredras i större utsträckning idag än för fyra år sedan. Att lämna synpunkter via en hemsida föredras dock fortfarande framför en applikation, vilket kan bero på att detta tillvägagångssätt är mer beprövat och att det oftast är mer lättillgängligt än en applikation som först måste laddas ner till telefonen innan den kan användas. De digitala kanaler som ungdomar helst inte använder när de vill framföra sina synpunkter är Snapchat, Twitter samt SMS. Anledningen till detta skulle kunna vara att ungdomarna hellre använder dessa digitala kanaler i underhållningssyfte och för att kommunicera med vänner och familj.

Kommunen uppgav att de digitala kanaler som ungdomar i första hand kan använda sig av idag för att framföra sina synpunkter är två olika hemsidor, skapade av kommunen. Den ena hemsidan fungerar som en digital brevlåda ditt synpunkter kan skickas och den andra hemsidan är specifikt riktad till ungdomar där ungdomarna kan ha direktkontakt med ungdomsavdelningen på kommunen. Baserat på ungdomarnas åsikter i enkätundersökningen och intervjun med kommunen så kan det konstateras att kommunen till viss del möter ungdomars behov och önskemål. Det var dock hela 23 procent av ungdomarna i enkätundersökningen som uppgav att de gärna framför synpunkter genom en applikation vilket visar att både den intervjuade kommunen, men även andra kommuner i Sverige, skulle kunna öka möjligheten för ungdomarna att framföra sina synpunkter genom att ta fram en applikation som uppfyller detta behov.

5.3 Genom vilka digitala kanaler når kommuner enklast ut till ungdomar?

I denna undersökning var det en majoritet som ville få information genom kommunens hemsida, Facebook, en applikation och mejl. I Wallo och Lönnroths studie uppgav ungdomarna att kommunen enklast når dem via kommunens hemsida, mejl samt brev. Det som är gemensamt för studierna är att kommunernas hemsidor och mejl är de mest framgångsrika kanalerna för att nå ungdomarna med information. Det som sticker ut är att nästan 20 procent idag vill få information via Facebook men att det 2014 endast var 6 procent som faktiskt fick information på det sättet. Orsaken till denna skillnad är svår att avgöra men kan eventuellt bero på att samhället har digitaliserats mer och att sociala medier är mer utbredd nu än för fyra år sedan. En annan orsak kan vara att det för fyra år sedan kanske inte var lika många kommuner som använde Facebook i samma utsträckning som idag. I Wallo och Lönnroths studie kom de fram till att kommuner och myndigheter ska fokusera på sina hemsidor och inte på sociala medier, medan den här undersökningen visar att kommuner visst bör fokusera på sociala medier, framförallt Facebook. Varför en applikation är en

av de digitala kanaler som föredras mest i denna undersökning och inte för fyra år sedan kan bero på samma anledning som nämndes i det föregående avsnittet, nämligen att det idag är fler som använder smarta telefoner och applikationer.

Den tillfrågade kommunen uppgav i intervjun att de främst använder deras hemsida som är riktad till ungdomar samt Facebook när de vill nå ut med information till ungdomarna. Kommunens hemsida som är riktad till alla medborgare är den kanal som kommunen använder minst. Antagligen eftersom det finns en hemsida som är riktad till just ungdomar. Att den intervjuade kommunen idag använder sig av kommunens hemsida för att nå ut med information stämmer bra överens med vad ungdomarna i enkätundersökningen efterfrågar. Men det går inte att avgöra om ungdomarna önskar att få informationen via kommunens hemsida för alla medborgare, eller via den som är specifikt riktad till ungdomar. I enkätundersökningen erbjöds det nämligen inte olika svarsalternativ beroende på vilken av kommunens hemsidor som ungdomarna föredrog. Detta val gjordes på grund av att alla kommuner i Sverige inte har en hemsida för ungdomar och att de ungdomar som fick möjlighet att delta i undersökningen kunde tillhöra vilken kommun som helst i Sverige. Att kommunen också använder Facebook i sitt arbete för att nå ut med information till ungdomar är fördelaktigt eftersom det stämmer överens med resultatet från enkätundersökningen. Kommuner skulle dock kunna uppfylla ungdomarnas önskemål ytterligare genom att erbjuda dem information via en applikation.

När det gäller vilka digitala kanaler ungdomar föredrar i sin kontakt med kommunen, oavsett om det är för att lämna synpunkter eller för att ta emot information, är det viktigt att ha i åtanke att trender rörande digitala kanaler ändras kontinuerligt. Detta blir också tydligt när man exempelvis jämför denna studies resultat med Wallo och Lönnroths studie då man kan se stora skillnader i vad ungdomarna föredrar idag respektive för fyra år sedan. Detta visar också att det är viktigt att kommunen ständigt arbetar med dessa frågor och är lyhörda gällande vad ungdomarna efterfrågar.

5.4 Metodreflektion

Det finns en del saker som kunde ha gjorts annorlunda för att göra resultatet mer tillförlitligt och för att en mer ingående analys skulle kunna ha genomförts. Till exempel kunde fler kommuner ha intervjuats för att få en överblick i hur de arbetar med ungdomars delaktighet eftersom alla kommuner inte arbetar på samma sätt. Då hade fler slutsatser kunnat dras gällande hur kommuner arbetar överlag och om det stämmer överens med vad ungdomarna efterfrågar.

270 svar på enkätundersökningen var över förväntan men resultatet kunde ha representerat hela målgruppen bättre om fler ungdomar mellan 13 och 15 år

deltagit och även om antalet killar hade varit högre. För att motverka att så få ungdomar mellan 13 och 15 år deltog, kunde enkäten ha delats ut på högstadieskolor. Genom att besöka olika skolor hade också en jämnare fördelning mellan tjejer och killar kunnat erhållas, eftersom man då skulle kunna välja ut lika många ungdomar från varje grupp.

6 Slutsatser

Syftet med studien var att undersöka hur ungdomars delaktighet kan stärkas med hjälp av digitaliseringen. Studien var avgränsad till att endast fokusera på ungdomar mellan 13 och 25 år och deras delaktighet i samhällsfrågor på en kommunal nivå. De frågeställningar som har besvarats är:

- Vad krävs för att ungdomar ska bli mer delaktiga i samhällsfrågor?
- Vilka digitala kanaler är lämpliga att använda för att främja ungdomars delaktighet i samhällsfrågor?

Det som krävs av kommuner för att öka ungdomars delaktighet i samhällsfrågor är dels att erbjuda kanaler och plattformar, både digitala och fysiska, som möjliggör att ungdomarna kan lämna synpunkter på ett enkelt och lättillgängligt sätt. Det krävs också att kommunen informerar ungdomarna om att deras synpunkter är viktiga och att de gör skillnad. Ett sätt att göra detta på är att visa dem vilka beslut som tagits och vilka förändringar som skett med hjälp av deras synpunkter. Det är också viktigt att ungdomarna har kunskap om hur de ska gå tillväga för att påverka samhällsfrågor. Om dessa krav uppfylls kan det aktiva deltagandet hos ungdomar öka.

Resultatet har visat att de digitala kanaler som är lämpligast att använda för att främja ungdomars delaktighet är hemsida, applikation och mejl. Genom dessa kanaler vill ungdomar både lämna sina synpunkter och få information från kommunen. För att nå ut med information till ungdomar kan kommuner också med fördel använda Facebook. Anledningen till varför ungdomar helst använder sig av dessa digitala kanaler kan bero på att de är enkla att använda och att de på ett lätt sätt kan nås via ungdomarnas mobiltelefoner. Även fast undersökningen för fyra år sedan drog slutsatsen att kommuner ska fokusera på sina hemsidor istället för sociala medier, kan idag slutsatsen dras att kommuner bör fokusera både på sina hemsidor och sociala medier, framförallt Facebook. För fyra år sedan var det inte önskvärt av ungdomarna att använda en applikation men i och med att allt fler använder smarta telefoner och applikationer i sin vardag har det blivit en kanal som ungdomarna vill använda för att lämna synpunkter och för att få information från kommunen.

Till sist har resultatet visat att trender rörande digitala kanaler ändras i takt med att nya digitala kanaler uppkommer. Detta har lett till slutsatsen att det därför är viktigt att kommunen kontinuerligt arbetar med att möta ungdomars behov och önskemål. Det som anses vara det bästa alternativet idag behöver inte nödvändigtvis vara det om några år.

6.1 Förslag på framtida forskning

Ett förslag på framtida forskning är att undersöka mer djupgående varför ungdomarna helst vill använda de digitala kanaler som studien visade. Genom det skulle man kunna identifiera vilka egenskaper som ungdomarna tycker är viktiga hos en digital plattform där de kan lämna synpunkter och/eller få information. Detta skulle sedan kunna ligga till grund för hur plattformar av denna typ ska utformas i framtiden.

Ett annat förslag till vidare forskning är att undersöka mer djupgående hur kommuner arbetar med att öka delaktigheten hos ungdomar. Bland annat hur de upplyser ungdomar om att deras synpunkter efterfrågas och att de gör skillnad. Det är även intressant att undersöka hur kommuner hanterar synpunkter som lämnas in och hur denna process kan bli bättre samt hur synpunkterna skulle kunna få större vikt i beslut som rör ungdomar. Genom att undersöka flera kommuner kan skillnader och likheter mellan kommuners arbete för ungdomars delaktighet identifieras samt vilka förbättringsmöjligheter de olika kommunerna har. Detta kan genomföras både genom att undersöka vilka kommuner de tillfrågade ungdomarna tillhör samt genom att intervjua flera kommuner. Utifrån det kan man göra en bedömning av hur delaktiga ungdomarna faktiskt är i samhället och vilket inflytande de har i samhällsfrågor.

7 Källförteckning

- [1] Sveriges Kommuner och Landsting, “Medborgardialog för unga”, nr. 9, 2012.
<https://webbutik.skl.se/bilder/artiklar/pdf/7164-779-5.pdf?issuusl=ignore>
Hämtad: 2018-04-28
- [2] K. Alexanderson, P. Davidsson, “Eleverna och internet 2016”, Internetstiftelsen i Sverige, 2016.
https://iis.se/docs/eleverna_och_internet_2016.pdf
Hämtad: 2018-04-19
- [3] Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, “Digitala kanaler bidrar till ungdomsinflytande och demokratisk delaktighet”.
https://www.mucf.se/sites/default/files/digitala_kanaler.pdf
Hämtad: 2018-05-19
- [4] Ungdomsstyrelsens skrifter, “Fokus 10- en analys av ungas inflytande”. Stockholm: Ungdomsstyrelsen, Rapport 2010:10, 2010.
https://www.mucf.se/sites/default/files/publikationer_uploads/fokus10.pdf
Hämtad: 2018-04-29
- [5] Nationalencyklopedin, “Inflytande”.
<https://www-ne-se.proxybib.miun.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/inflytande>
Hämtad: 2018-04-29
- [6] Nationalencyklopedin, “Delaktighet”.
<https://www-ne-se.proxybib.miun.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/delaktighet>
Hämtad: 2018-04-29
- [7] Regeringskansliet, “Mänskliga rättigheter: Konventionen om barnets rättigheter”. Stockholm: Utrikesdepartementet. 2006
<https://www.regeringen.se/49b74d/contentassets/73a236aad23d48149f156d85b7021e55/ud-info---skrift-manskliga-rattigheter.-konventionen-om-barnets-rattigheter>
Hämtad: 2018-05-10
- [8] EU, “EU youth strategy”.
https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy_en
Hämtad: 2018-05-10
- [9] EU, “Participation in civil society”
https://ec.europa.eu/youth/policy/youth-strategy/civil-society_en
Hämtad: 2018-05-10
- [10] Regeringen, “Med fokus på unga - en politik för goda levnadsvillkor, makt och inflytande”. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

- Regeringens proposition 2013/14:191. 2013.
<http://www.regeringen.se/49b70c/contentassets/e005ea3010f94b60b5e9cebf6c061e8e/med-fokus-pa-unga--en-politik-for-goda-levnadsvillkor-makt-och-inflytande-prop.-201314191>
Hämtad: 2018-05-10
- [11] Regeringen, “En förnyad folkhälsopolitik”. Stockholm: Socialdepartementet. Regeringens proposition 2007/08:110. 2008.
<http://www.regeringen.se/49bbde/contentassets/e6210d374d4642328bad71f64ca9846/en-fornyad-folkhalsopolitik-prop.-200708110>
Hämtad: 2018-05-10
- [12] C. Campbell, S. Jovchelovitch, “Health, community and development: Towards a social psychology of participation”. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, vol. 10, nr. 4, 2000, s. 255–270.
- [13] B. Checkoway, “What is youth participation?”. *Children and Youth Services Review*, vol. 33, nr. 2, 2011, s. 340–345.
- [14] R. Stern, “The child’s right to participation- reality or rhetoric?”. Uppsala Universitet, 2006.
<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:168647/FULLTEXT01.pdf>
Hämtad: 2018-05-11
- [15] H. Olsson, S. Sörensen, *Forskningsprocessen*, uppl. 3. Stockholm: Liber. 2011.
- [16] J. Moran-Ellis, V.D Alexander, A. Cronin, M. Dickinson, J. Fielding, J. Slaney, H. Thomas, “Triangulation and integration: processes, claims and implications”. *Quality Research*, vol. 6, nr. 1, 2006, s. 45–59.
- [17] M. Denscombe, *Forskningshandboken- för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, uppl. 3:1. Lund: Studentlitteratur. 2016
- [18] P. Gill, K. Stewart, E. Treasure, B. Chadwick, “Methods of data collection in qualitative research: interviews and focus groups”. *British Dental Journal*, vol. 204, nr. 6, 2008, s. 291–295.
- [19] G. Ejlertsson, *Enkäten i praktiken*, uppl. 3:1. Lund: Studentlitteratur AB. 2014.
- [20] A. Bryman, *Samhällsvetenskapliga metoder*, uppl. 2:1. Malmö: Liber. 2011.
- [21] M. Björklund, U. Paulsson, *Seminarieboken- att skriva, presenter och opponera*, uppl. 2:3, Lund: Studentlitteratur, 2012.
- [22] Valmyndigheten, “Rösträtt”.
<https://www.val.se/svenska-valsysteemet/rostratt-och->

- [rostkort/rostratt.html](#)
Publicerad: 2018-04-05. Hämtad: 2018-05-10
- [23] J. Wallo, R. Lönnroth, “Ungdomar och digitalisering - en studie om beteende, attityder och kunskap hos en googlande generation”, Governo, 2014.
<http://governo.se/files/2015/02/Ungdomar-om-digitalisering-praktikantrappport-ht.-2014.pdf>
Hämtad: 2018-04-20
- [24] Ungdomsstyrelsens skrifter, “Delaktighet och information för ungdomar- en uppföljning av Europeiska kommissionens vitbok Nya insatser för Europas ungdom”. Stockholm: Ungdomsstyrelsen, Rapport 2005:8, 2005.
<https://www2.mucof.se/butiksadmin/showDoc/4028e59507f9e5040107fae89281000b/Delaktighetoinformation.pdf>
Hämtad: 2018-05-10
- [25] Halmstads kommun, “LUPP 2015- Att vara ung i Halmstads kommun”, 2015.
<https://www.halmstad.se/download/18.71bad37153318dda7d182bd/1461004896771/LUPP+2015.pdf>
Hämtad: 2018-05-18
- [26] Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, “Ung idag - statistik om unga”.
<http://www.ungidag.se>
Hämtad: 2018-05-13
- [27] R. Acharya, A. Singh, K.G. Santhya, F. Ram, S. Jejeebhoy, U. Ram, S. Mohanty, “Participation in civil society and political life among young people in maharashtra: Findings from the youth in india- situation and needs study”. *Journal of Adolescence*, vol. 33, nr. 4, 2010, s. 553–561.
- [28] J.L. Finn, B. Checkoway, “Young people as competent community builders: A challenge to social work”. *Social Work*, vol. 43, nr. 4, 1998, s. 335–345.
- [29] E. Crocetti, P. Jahromi, W. Meeus, “Identity and civic engagement in adolescence”. *Journal of Adolescence*, vol. 35, nr. 3, 2011, s. 521–532.
- [30] P. Davidsson, A. Thoresson, “Svenskarna och internet 2017”, Internetstiftelsen i Sverige, 2017.
https://www.iis.se/docs/Svenskarna_och_internet_2017.pdf
Hämtad: 2018-04-19

Bilaga A: Enkäten till ungdomarna

Ungdomars delaktighet

Vi är två studenter som studerar till civilingenjör i industriell ekonomi på Mittuniversitetet i Sundsvall. Vi håller på att skriva en uppsats där vi ska undersöka hur digitala kanaler, som exempelvis hemsidor och appar, kan öka ungdomars engagemang och inflytande i samhällsfrågor. Denna enkät riktar sig till dig som är mellan 13-25 år.

Enkätundersökningen är frivillig och du kan när som helst välja att avbryta undersökningen. Dina svar kommer behandlas anonymt och kommer enbart att användas i forskningssyfte.

Tack på förhand!

***Obligatorisk**

1. Hur gammal är du? *

Markera endast en oval.

- 13 - 15 år
 16 - 19 år
 20 - 25 år

2. Jag identifierar mig som: *

Markera endast en oval.

- Tjej
 Kille
 Annat

3. Anser du dig själv vara engagerad i samhällsfrågor? *

Markera endast en oval.

- Ja
 Delvis
 Nej
 Vill inte ta ställning
 Vet inte vad det betyder

4. Tror du att din kommun vill ha dina synpunkter och åsikter? *

Markera endast en oval.

- Ja
 Till viss del
 Nej

5. Tror du att dina synpunkter och åsikter gör någon skillnad? *

Markera endast en oval.

- Ja
 Till viss del
 Nej

6. Vet du vart du kan vända dig för att framföra en åsikt eller ge synpunkter gällande samhällsfrågor? *

Markera endast en oval.

- Ja
 Till viss del
 Nej

7. Tycker du att det saknas en bra digital plattform där du kan dela med dig av dina synpunkter och åsikter till kommunen? *

Markera endast en oval.

- Ja
 Nej
 Har ingen åsikt
 Vet inte vad som menas med digital plattform

8. Vilka digitala kanaler vill du helst använda dig av för att framföra synpunkter och åsikter till kommunen? Välj max tre alternativ *

Markera alla som gäller.

- Hemsida
 App
 Mejl
 Facebook
 Twitter
 Instagram
 Snapchat
 SMS
 Övrigt: _____

9. Om du framför en synpunkt eller åsikt, skulle du då vilja veta hur den tas tillvara på? *

Markera endast en oval.

- Ja
 Nej
 Det spelar ingen roll

10. Vart vill du helst ta del av information från kommunen? Välj max tre alternativ *

Markera alla som gäller.

- Kommunens egna hemsida
- App
- Mejl
- Facebook
- Twitter
- Instagram
- Snapchat
- SMS
- Övrigt: _____

Bilaga B: Intervjufrågor

1. Vilka digitala kanaler använder kommunen sig främst av idag för att nå ut med information till ungdomar? Rangordna svaren utifrån vilka digitala kanaler som används mest.
2. Har kommunen någon plattform där ungdomar fritt kan lämna sina synpunkter oavsett ämne?
 - a. När en synpunkt kommit till ansvarig person, hur tas ärendet vidare? Är det upp till den ansvariga att bestämma eller finns det några riktlinjer för hur synpunkter ska tas hand om?
 - b. Får ungdomar någon återkoppling på vad som händer med deras synpunkter? Exempelvis om det lett till något konkret eller inte?
 - c. I hur stor utsträckning upplever du att dessa plattformar används av ungdomar? Vet du, på ett ungefär, hur många synpunkter det kommer in i varje månad från ungdomar?